

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Regula benedicti - Kl. L. 103

Benedictus <de Nursia>

[Herrenalb(?)], 1465

PS.- Basilius caesariensis, admonitio ad filium spiritualem

urn:nbn:de:bsz:31-94587

ma de prot
Explor
Nilesimo qua
Dengesimo

91

Incepunt admonitiones sancti
Basilii Episcopi liber Heressarum
Hudi fili admoni-
cionem patris tui
et inclina aurem
tuam ad verba
mea. Comoda
michi libenter auditum. et corde
cedulo cuncta que dicuntur au-
sulta. cupio enim instruere que
sit spiritualis milicia. et quibus mo-
die regni tuo debeat militare. In-
tentissime ergo audiat sensus
tuus. et animam tuam nullus
pregrauet sompnus. sed ad iug-
landum exitateam. et ad studium
intelligencie sermonum meorum.

paratus es. Verba enim mea non
sunt ex me sed prolatas ex diuinis
fontibus. Neque enim nouam doc-
trinam instruote sed eam que
didic amicoribus meis doceote
Hoc enim si immiseris in cor tuum
impate dirigentur itinera tua.
ne et ad te approximabit ulla
malum. sed protulat abstinet
omnis aduersitas anime. Si ergo
cupis filii militare domino illi soli
militabis. Dicunt enim qui ini-
litant regi terreno omnibus ius-
sis eius obedient. sic et qui iunxit
regi celesti debent custodire precep-
ta celestia. Niles terrenis quo-
cumque loco mittitur paratus et

promptius est ne
hominis gratia em
multemque mul-
dimento aliquo re
det imperio. Ni
bosten inssibilem
terram vero hosti
die dominando in
tare. Alii contin-
uent est dominare
spirituales nequa-
est colluctacio. Ni
carnalem carnal-
tum tu vero debes
hostem venis. Ni
Ne in bello galen
sunt mempice sed

promptus est ne pse uxorius aut fi
 liorum gratia extisare audebit.
 multo magis miles xpi sine impe
 dimento aliquo regis sui obedire
 daret imperio. **N**iles terrenus ote
 hostem insibilem pergit ad bellum
 tecum uero hostie insibilis toti
 die dominando non definit deter
 tare. **I**lli contra carnem et sangu
 nent est dominatio tibi uero con
 spiritualis nequicias in celestibus
 est colluctacio. **I**lle contra hostem
 carnalem carnalibus armis uti
 tur tu uero deles contra spiritalem
 hostem armis uti spiritualibus
Ille in bello galcam ferream ge
 stat in capite sed tua galca salus

xp̄ sit qui est caput tuum. Ille lo-
cane vulnaretur nuditus est sed
tu prolerita xp̄i caritate esto circu-
datus. Ille continet aduersariorum
emittit lanceas et sagittas tu or-
hostem tuum diuina eloqua ia-
culare et pertinaciter cum uerbis
dominicis dico. Dominus michi
adutor et despiciam inimicos
meos. Ille donet pugna gerentur
arma a semet ipso non prout
ne ab aduersario vulnaretur ita
et tu numquam debes esse in er-
mis quia tuus hostis hoste illius
est astucior. Illius quidem hostis
ad tempus pugnat tuus uero
hostis quando in stadio uite hu⁹

consistis tecum pugnare non ces-
 sat. Illius arma laboriosa et gra-
 ua sunt ad portandum tua uero
 arma uolentibus portare suaua
 sunt ac leua. Ille cum superauit
 aduersarum addonum coniug-
 ac liberorum reveritur tu uero
 hoste prostrato in illud celeste reg-
 num cum omnibus sanctis mit-
 bis. Ille pro labore terreno strenu-
 accepit donatum tu uero pro-
 spirituali labore celeste accipit pre-
 mium. Celeste enim donum ex-
 spectat homo qui terrenos actus
 a semet ipso proruit nec implicitat
 se negotiis secularibus militans
 deo. Difficile namque est duobus

domini seruire nec potest quisque
seruens mammone spiritualia
arma portare sed inquit christus
siue est et leue et quodquidoner
osum est anima repellit a se et
proicit. **N**atus modi nra a papa
armis vulneratur et cum doli
git penitulum incidit in morte
Tu autem considera cui te regi
ad militandum probasti. **T**u a
te enim superius est regno tue
no imperium celeste tanto ex
cellenter e gradu militiae
terrena militia. **C**urzum enim
excelsam construere cogitas
Prepara tibi sumptus ad struc
turam ut ceptum edificum

ad perfectum deductus ne quando
 pretereuntibus uenias in derisu
 et gratulentur determinata tui
Hec turris non ex lapidibus constan-
 tur sed ex uirtutibus anime n-
 auri nec argenti sumptibus in-
 diget sed conuersatione fidei na-
 terene opes plurimum adedi-
 candum eam impeditum. **Q**nde
 profectus sit tibi fili si unu deo
 seruire desideras et nulli studeas
 placere multa tua nisi illi soli
 net induersis occupationibus oc-
 cupes mentem tuam. sed omni-
 modo absit ate carnalem amo-
 rem ne carnalis amor amorem
 celestem ate excludat. **O**mne ui-

e ne p[ro]f[ess]o qu[od] s[er]u-
 monie fraternalia
 sed iniquum gressu
 et quicquid dona
 e repellit a se
 modi uir agnus
 atur et cum sal-
 uadit in morte
 deuici ut rem
 i perfici. **Q**ua
 est regno di-
 celeste tanto ei
 quis milice hu-
 mana Turmi emm
 truere contumis
 sumptuosa struc-
 tum officium

cum expelle ab anima tua ut
virtutes anime conquirere possis.

De virtutibus anime

Hudi igitur fili que sunt
virtutes anime et que
maxima conferunt
ei lucra. **Virtus est anime diligē-**
deum et odire illa que deus non
diligit. **Virtus est anime pa-**
cientiam settari et ab impaciencia
ad declinare. **Virtus est anime**
constitatem tamen anime quam
corporis custodire. **Virtus est**
anime uantam gloriam contep-
nere et omnia caduta calcare.
Virtus est anime humilitati
studere et timorem superbie

ab hominari. **Virtus** est anime
 hanc cobibere et finorem repr
 mere. **Virtus** est anime ab omni
 stultitia declinare et sapientia
 diuinam amplecti. **Virtus** est
 anime omnem uoluntatem ad
 mis subicie menti. **Virtus** est
 anime auaritiam spernere et
 uoluntatem paupertatis assu
 mere. **Has ergo** uirtutes facile
 poteris obtemere si secularem tu
 ram neglexeris et caducis act
 uis rebus celestia proposueris
 et uidua eius die noctuaq; mi
 pensus meditaberis. **Eris** autem
 tanquam lignum quod plan
 tam est secus decus suis aix

anima naut
 conquere possit.
 s amme
 tur filii que sunt
 es amme et que
 na conseruit
 e amme digne
 la que deuina
 est amme pa
 erabim patro
 te est amme
 amme quan
 ce. **Virtus** est
 gloriam trax
 caducum calore
 me humilitatem
 iorem superbe

et omnes fructus spiritus exte
oruntur et exseruo amictus dei
efficiens. Extorta igitur mente
tua dilige deum ut in omnibus
artibus tuis placeas illi. Si enim
qui coniugio copulatus est festinat
placere uxori multo magis no
natus in omnibus debet place
deo. Qui diligit dominum eius ma
data custodiat Deus enim non se
tantum uerbis mult diligit sed pu
ro corde et operibus iustis. Qui em
tit dilige eum et mandata eius
non custodit mendax est. Si uerbo
enim uir fallitur et a semetipso se
ducatur deus enim non uerborum
sed cordis est inspector et diligit eos

qui insimilitate cordis seruunt
 ei. **T**u terrenos parentes cum tanto
 affectu diligimus quia parvo tem-
 pore pronobis sustinuerunt labore
 nomine nobis magis celestis pater
 amandus est. **N**am et quanta nos
 eorum fiat obsequium Christi est be-
 neficium quoniamum dispensa-
 tor est optimus. **N**am et antequa
 nasteremur in hoc seculo sua pro-
 uidentia parentes nobis ante pre-
 parauit quorum obsequio nutri-
 emur. **T**ed matris libera tunc lac-
 te replebuntur quando infans fu-
 cit natus. **E**cce magis omnibus
 diligamus deum qui et nos et pa-
 rentes nostros precepit mandat frinxit

et cuncta bona que erga nos geruntur cotidie eius beneficis astrebamus Nam et parentes nostros ut propria iustitia diligamus si acceperemus ad seruum xp̄i non prohibebant Di autem prohibuerunt uer sepulchra illorum iustitiae dentur Xp̄istus nobis diligendus est super parentes quia non nobis tribuunt parentes ea que xpc̄ tribuit Et quis beneficia eius contineat et enarrare possit ne libet quantum tribuat et cotidie preparare non desinet Quia tamen quis plus laudare voluerit sermonibus laudando deo non deficit sed tunc capit laudare dm̄

qui uidens nos in numeris obnox
 ios peccatis nos despexit non si
 liberavit nos nec cum alienari
 ab eo ducas sis ex eis uagare
 nre auertit a nobis faciem sua
 et dum iam uigescemur in pre-
 capitum mortis ad uitam eter-
 nam reuocauit nos et cum in
 grati benefiis eius ab eo auer-
 teremur ut pater clemetissimus
 exquisuit nos et cum insubli-
 mis sedet nostri gratia de stendit
 ad terra et mitata humilitate
 uenit ut seruilem formam as-
 sumeret et qui in pugillo con-
 tinet orbem terram pumus in
 presepio uiolitus est et qui

celum palmo metetur non habu-
t ubi caput redimaret cum esset di-
nes pauper factus est ut nos dita-
remur in illo et qui minibus
uenturus est iudicare viuos et
mortuos iudicium humanum
pertulit et cum sicutibus sit for-
uite et luminis eterni cum sitis
sit aquam postulauit amilie
samaritana et qui omnes faciat
esurientes esuruit prouobis cu-
temptaretur in beremo ad ralo-
lo et cui ministeratur ab angelis
in celo ministerare dignatur ho-
minibus intera et manusq
uirtutes plurimas faciebant
clavis pronostria redempcioine

affixae sunt et ex mellis suo quo
 salutaris doctrina profluxit domi
 nibus fel procula in ipsius porice erat
 et qui nullum lexit tenuis est et os
 probatum in nocte periculit et cu
 ins mutu mortui suscitantur
 voluntarie mortem crucis pro
 nobis sustinuit. Et quia haec oia
 perpetua est ut nobis eternam
 donaret et cum nobis magnalia
 beneficia prestatisset nichil ano
 bis exigat nisi ut diligamus eum
 et tempora nostra in polluta ei serue
 mus ut ille semper in nobis ha
 bitat et nos in illo permaneamus.
 Non postular in nobis aurum
 neque argentum neque aliquid hunc

Nam et si fuerint nobis ista di-
spertii egentibus precepit. Nos
ipsos querit nos desiderat in nobis
requiescere cupit. **A**ccedamus g-
audium et copulemur mactu-
emus ut nos ipsos diligamus et
proximos. **C**ui inquit diligit
proximum legem impletuit qui
autem et contrario dicit homicidi
est. **Q**ui autem diligit fratrem
suum in tranquillitate est in ore eius
fratrem uero obiens tempestate
circundatus est. **D**ic benignus
etiam si partitur muriam pro-
michilo dicit iniquus autem si
etiam parvum uerbum audies
approximo contumeliam arbitra-

Domi in tua
loanno et
procedit uir
ambulat n
fili benignu
et proximu
quiam uni
Omniem s
uni iudica
nos artifer
nisi studia
non quod tibi
fancio. **Q**uo
uer proxima
Si enim u
uersantem o
illius gaudi

Qui caritate plenus est tranquillo anno et serenissimo multa procedit ut autem odio plenus ambulat vacuidus. Tu autem fili benignitati stude muta tua et proximum tuum habero tanquam unum ex membris tuis. Omniem hominem fratrem tuum iudica esse memento quia nos artifex condidit. Ne moueras tuum scandalum in vita tua et non quod tibi utile est sed quod illi facito. Quod tibi accidere non iacet proximotuo cupias euenter. Si enim iudicas me domini actibus uerantem congratulare ei et illius gaudium tuum dicitur. et

si aliquid paciatur aduersum con-
patere ei et illius tristiciam tuam
deputa. **O**nus malum expelle
ab anima tua et odiorum flame
non comburent cor tuum. **C**ontra
impotentem et subditum tibi no-
li scandalum commouere sed tam
primum membrum tuum eum
habendo in omnibus. **N**e simila-
to corde diligas proximum tuum
neque labes aut ostulismi fiducias
ei. **D**olosus enim vir quasi pa-
fica uerba exore profert et in am-
bito suo supplantare cogitat prox-
imum. **I**n his ergo operibus ad
iracundiam provocatur deus.
Furitas enim placet in opere.

la respuit auto
omnen simili-
ate et non cup-
aut mordet u-
pnum tuum
tuum dicit p
Duid et si qu-
tus fuerit uli-
non producatur
tonalitatem ad p
omnen suar
tum enim ar-
mamentis sue
preparat xp
et impate res-
urcum autem
hug madie ex-

Dei respuit autem fictum **Tu** vero
 omnem simulationem longe fac
 ate et non cupias supplantare
 aut mordere hel lamare proxi
 mum tuum membrum autē
 tuum dicto proximum tuum
Duod et si quandoq; ut homina
 tus fueris ultra solis terminum
 non productas iram tuam sed re
 conciliare adipacem et deprime
 omnem furorem ab anima tua
Cui enim amplectitur paten
 timentis sue hospito mansione
 preparat xp̄o quia xp̄us pax est
 et impate requiescere consuevit
 iurum autem iuidum omnī
 bus modis exercitatur **Homo** pa

adueniunt
 istram tuam
 alium expelle
 dierum flame
 r tuum **C**on
 cibatum tibi no
 mouere sed mag
 nitudine cum
 ie. **N**e simul
 eximum tuū
 stulism̄ s̄tore
 ur quasi pia
 roferit et man
 tre cogint eas
 ergo excusat d
 euotatur deus
 placet in seculu

pacifus in tranquillitate est semper
muidus autem simius est nau-
cum iactatur fluctibus maris Ho-
mo pacifus securam possidet me-
tens muidus autem imperturba-
tione est semper. Pacifus simi-
lis est iunior omnierte habundanti
fructu copiosa muidus autem o-
pere indigentie ac miseria detinet.
Et quantum pacifus gaudens
in domino delectatur tantum in-
muidus tabestens ad nichil redi-
getur. Ex habundantia leticie pa-
cifus homo dimotatur et exult-
tu macidi et furore pleno muidus
demonstratur. Panfilius homo
consortum angelorum meditatur

Imuidus par-
fatur. Et sicut
illumina Ita-
cerat forem
Imuidus autem
splendore pars
et ubi Imuidus
extenuas tene-
parem in me-
muidus nunti-
ut lupus rapax
Sennic ergo de-
pans ut fructu
et exulte mu-
fructibus replo-
namus amictu
ut possit distri-

101

Muidus partipes demorum est
sicutur. Et sicut pax secreta mente
illumina Ita muidia occultia ob-
seruat Pax enim effugat discordia
muidia autem cumulat eam. A
splendore pacifici auspicit caligo
et ubi muidia ibi est obscuritas et
exteriores tenebri. Qui sentatur
pacem in mentis sue hospicio totu-
rumq; muidus est nam muidus
ut lupus rapax insavit manum.
Sentire ergo desiderabile nomen
patis ut fructum eius consequar
et exercere muidiam ne malorum
fructibus replearis. **P**acionabile
namq; animal creauit te deus
ut possis discernere inter bonum

et malum et quae sunt optima e
ligas et multilia respucas et ab
omni specie mala abstineas te

De Patientia

Pro patientiam arri
pe quia maxima est
virtus anime ut uelut inter ad
sublimitatem perfectionis aste
das. Igitur si cupis patientiam
habere moneo primum te ut ad
mandata diuina erites men
tem tuam. Ne fabulosa arbitre
vis dei precepta sed in his semper
follatum sit cor tuum. Ne fan
tasiam tuam illa adue
scias mundi a preceptis dei ac
mandatis et a caritate que est

in Christo Ihesu domino nostro neque
 erigaris in successibus prosperus
 sed in tribulationibus temperatus sis Domine
 quia tibi in iunctum fuerit religio
 nis gratia libenter suscipe et obtempera. Eciam si supra iures
 tuas fuerit ne spernas neque de
 nites illud sed caritatem impossibili
 bilitatis tue ei qui tibi in iunctum
 fideliter enarrare ut quod tibi o
 nerosum fuerit eum moderam
 ne sublenetur ut conditionis
 iustio careas. Retributionem pa
 cientie tue ne requiras ab homin
 iis ut in futuro possis recipere
 ab eterno domino eternam re
 tributionem. Paternia misericordia

sunt optimae
 respicias et ad
 a non finieras
 paternum
 nentiam mala
 a maxima est
 it uelonter ad
 perfictionem fac
 p's panentiam
 mun' te ual
 a erates men
 bulosa ardore
 id m'bris semp
 ectum' istam
 tuam illa alio
 preceptis dei ac
 caritate queas

medela est anima impatentia
autem percussio est cordis per
patientiam autem experitatur
speces bonorum futurorum et quod
non iudetur quasi quod iudetur
amplectitur **H**umilitate

HSi pre omnibus hu-
militate stude que e
iuxta utrum sublimitas
ut possis constendere perfectiois
culmen quia iusticie constitu-
tiones non aliter nisi per humi-
litatem implentur multorum
autem temporum labores per
superbiam promiscuilo computa-
tur. **H**umilis deo est humili do-
mo et in se dominum gestat

Superbus autem deo odibilis dya-
 bolus similis est. Humilis uero lig-
 habitu uulissimus sit gloriosus
 tamen est uirtutibus superbus
 autem et si decors et clavis in-
 deatur aspectu tamen operibus
 uulsi est. Et uerbis et gestibus uul-
 tu et incessu superbia eius denun-
 ciatur et leuitas semper cupit
 laudari ab hominibus et uirtuti-
 bus quibus alienus est. se predica-
 ri gestur non patitur aliquam
 esse subiectum sed semper prima-
 tum cupit et feminaiorem gra-
 dum conatur inmergere et quad-
 meritis obtinere non potest am-
 biendo festinat euadere. Ambulat

impudencia
 est aduersus per
 tem experientur
 uiteturum ergo
 usi quod uideatur
Humilitate
 communibus di-
 ate stude quece
 um sublimius
 dore perfectio-
 nate constitui
 mis per hunc
 tate multorum
 in laderer ter-
 mibus conueni-
 o est humilis
 um gestus

tumens ut inter uacuus et ut na
uis absq; gubernatore cum iacta
tur fluctibus **N**eat iste leuis cir
cumficitur instabilis peronies
atus suos. **H**umilis autem econ
tra omnes tertenos respues
honores ultimum se uidat om
nium et mediocris uultu intus
eminens coram deo apparet et
cum omnia fecerit dicit se quis
m utilis sum et nichil se fecisse
testatur et relat anime sue mi
tutes sed deus diuulgat opera
eius et proficit in medium mi
rificat gesta illius et exaltat
et claram facit eum et nitem
pore pretium suarum quod po

stulat imperat. **E**u autem filii tu
 atcessere ad pretandum dominum
 prosterne te humiliter in consper
 tu eius ne postules quicquam quod
 ex gratia mentorum et si est con
 scientia alium domini opus tela
 illam et ut te silentium agente
 multipliciter tibi a domino restitu
 atur et peccata tua cito producim
 mediuim ut delectat illa deus cum
 confessus fueris ea. **N**on te iusti
 fices orans ne situt phariseus ille
 ex eis condemnatus. **N**emene
 to publicam et ita ora ut ille ut
 ueniam delictorum nimemas.
Non in clamore notis oraueris
 deum qui est oculorum cognitor

sed clamor cordis tui pulsat aures
eius ne longitudinem uerborum
protrahas ante eum quia non
in multiloquio sed purissima
mente placabitur deus. Intem
pre orationis omnem malitiam
cordis proice abste et remitte si
quid habes aduersum proximi
mum tuum. Esto demus quoddam
genus serpentis cum ceperit ire
ad bibendum aquam antequam
ueniat ad fontem euomit omne
venenum. Imitare et tu serpen-
tem hunc in hac parte et omne
venenum ne amarum euomere
et remitte conseruotio centum
denarios ut tibi dominus dimit

te deponim
anis opus
num inua
eage et au
similiter fac
ordetio et
nuenies
pulchritud
hot suade
putam off
superfue co
uofindue
tua Nem
stare conspe
dis conspe
um noluit?
siste inconse

tat detem milia talentorum Quid
 tamq; opus inchoaueris facere pri
 mun multa dominum et grat
 eiage et cum consumaueris illud
 similiter fac Multa deum extoto
 corde tuo et muenes eum et cum
 mueneris ne dimittas eum sed co
 puletur mens tua in amore eius
 Hoc scide multa tua ut orationes
 puram offeras deo ne cogitationes
 superflic conturbent cor tuum
 neq; modica rapiatur mens
 tua Memento emin te sub dei
 stare conspectibus quomulta co
 dis consipit et abstundita men
 tum nouit Vigilanter igitur as
 siste in conspectu dei in tempore

oracionis vel psalmorum nonte
opprimat sompnus et ne disso-
nans sit a sonno noctis sensus tuus
sed in ligue uerae angelum intendat
Non sit duplex oratio tua quae non
possit ascendere ad aures dei **N**on
sit tibi ullum tempus uacuum
aut otiosum tam in diebus quam
in noctibus. Vigilesto ac sollicito
otulis ac mente ut inimicent
temptationem possit facilius es-
fugere. **D**omi enim cogitationes for-
ride turbant cor tuum et co-
gerunt aliquid illicitum perpetu-
re perorationes et uigilias depel-
lentur ab anima tua. **O**ratio namque
grandis mutantio est anime per-

eminentia p
utilia trib
anita nor
gratitiae
sapienter
les cantus
domino ut
facilius po
bini diuina
dime emolli
bie fauces ga
quam dulci
qua tua si
omnes nec
dulcedinem
maglancia
ueris fuit

orationes purissimas omnia
 utilia tribuuntur a domino et
 amita noxia procul dubio effu-
 grantur. **I**n tempore psalmorum
 sapienter psalle fili et spiritu
 les cantus vigilanter tunc cora
 domino ut iuxitatem psalmorum
 facilius possis aduertere omnis
 enim duricia cordis eorum dulce-
 dme emollitur. **T**unc dulces habe-
 bis fauces gaudensq; cantabis
 quam dulcia fauibus meis elo-
 quia tua super mel et fauum
 or meo nec poteris sentire hanc
 dulcedinem nisi cum summa
 uigilancia et sapientia canta-
 teris. **F**autes enim inquietas

lumen nonte
 mut et ne desso
 tota sensus tuus
 uigil niteret
 ratiotina que no
 adiuveret. **N**on
 impus natum
 ni in diebus qua
 plesco ac salutem
 e ut immunita
 possis salutem et
 cogitationes fe-
 cor tuum et ce-
 llatum perpetu-
 er uimias deo-
 na tua. **O**rando
 no est amittere

gustabunt sensus autem discernit
Sicut ergo ex carnalibus estis alii
caro ita ex diuinis eloquies interne
homo passatur ac nutritur.

Sed hys omnibus uigilias sanctas assume
fili et deuota multiles uigilias.
Uigilie autem multiles sunt cum
quis uigilauerit circa cogitationes
turpes uel ad gerendum aliquid
contrarium uel faciendum perpe-
trandum. Tales uigilias deuota
et sanctas artipe uigilias ut pos-
sis effici sanctus. In omnibus
actibus et notis tuis uigila ne
quando opponaris sompno.

placere hominibus ne gestas pre-
 ter soli deo ne studias placere alteri
 In omnī opere tuo quid cogitas
 facere primum iugula dūmet
 si secundum deum est q̄d diligent
 cogitas examina et si est rectum
 coram deo perfice illud si uero ad
 uersum fuerit repertum ampu-
 ta illud ab ammatua. **O**ctidie
 actus tuos curiosius distinet et
 si te peccati obnoxium senseris
 ad penitentiam cito configere. **N**o
 lo ut protebas peccatum dēdie
 m̄diem et si quid cogitaueris ne
 quam et deo penitentiam age
 et uelociter deinde tuo reseca illud
Ne uelis dicere non est grande fa-

amus hoc q̄ cogitauit tantummodo
quia in conspectu domini nrae
festa et aperta sunt omnia. Volo
ut simas hinc crescere cogitationes
malas neq̄ tamquam minima
negligas ea. **C**ui enim spernit
minima paulatim defluit. Non
spernas mortuum serpentis ne ue
nenum eius dispergatur in cor
tuum. **A**bide uirgulta spinarum
de agro cordis tui ne defigant te
altas radices. **D**ato q̄ cor tuum
ager est dominus excole eum cele
stibus manipulis et non simas
in agro domini seminare risam
am. **I**n ergo taliter uirglaucus
facile poteris ad perfectionem

penitente **S**
H dum
lemp
pra
miles multo
et prepeditur
datur monach
estrum larp
done possimus
bus fuciat ne
sed opressi son
fructus amitt
deterritum
muc. Vigili
reumantur
tibus floreis et
subiecta sit ran

peruenire. *De Ieiunio.*

Hungilandum autem
ieiunium multum
praeferit. Dicit enim
Ihesus multo onere pregauit
et prepeditur ad bellum ita npe
ditur monachus ad anglas cum
estrum largitate feruerit. Non
bene possumus vigiliare cum dapi
bus fuerit uenter noster onustus
sed oppressi sompno vigiliatum
fructus amittimus et maximu
detrimentum anime me acqri
mus. Vigiliis ergo stude copulae
ieiunia ut cunctis anime iurru
tibus florere possis ut caro tua
subiecta sit anime et sicut ancilla

famuletur domine sue Non prebe
as corpori tuo uires ut meat bellum
aduersus spiritum tuum sed seper
subiecta sit caro tua ut ostendat
iussit spiritus Volum traxisse
antillam ne contempnat diuina
suam sed ut monib[us] iussis
eius obsequiis mancipetur Sic
enim equis frena sunt imponē
da Ita corpora nū alienum sunt
infrenanda Nam quemadmodū
auriga si equorum frena laxau-
erit rapidissimo cursu precipi-
tia defeuntur Ita et anima cu-
i po corpore si emfrenum non i-
posueris ad infrenū precipita di-
labitur Cito igitur perutissimus

aliqua corpora
tonitruum p
De sanctis p
O Anti-
mīt angelos n
demones expe-
sanctitatem f
fermo nentis e
mīlis elemosī
ger fidem sicut
aqua sanctificat
erit sicut foliū
lum offendit S
luptatem car-
neum misera-
tiae est plus q

aurea corporis tui ut pertinam
ten rectum possis incidere?

De Canto psalmorum

Quartum psalmorum
animas decorat mihi
tut angelos in auditorum fugat
demones expellit tenebras efficit
sanctitatem domini peccatorum re-
fertio mentis est delecta peccata, si
misericordia sanctorum an-
get fidem, sicut sol illuminat sic
aqua sanctificat sicut ignis ex-
erit sicut solium defluit Indus
lumen offendit deum ostendit no-
luptatem carnalium extinguit
oleum misericordie est fons le-
tiae est pars angelorum electa

me sed in pre-
uix ut mea salu-
tum num? S? se-
tina ut ostende-
tolum missare
temporat dñm
omnibus missis
manu penitentia
na sunt impone-
tae erunt sine
in queraduob
um scena laxa
otiusu perpe-
tra et amara
um scena nani
scenam penitentia
ntur penitentia

Speritatem erit omnem furo
rem depunit. **A**cundie temp
frangit laudem dei assiduat. **D**i
muis est meli. **C**aanticum psal
morum Carmen electum est ap
deum omne peccatum expellit
unculum caritatis emendat.
Omnia penetrat omnia suffit
omnia impicit omnia docet oia
significat. **O**mnia magnifi
cat os purificat cor letificat tue
rem excelsam edificat. **H**omine
malum occidit. perfectionem
instruit excelsam demonstrat
desiderium regni celestis dat.
Patrem inter corpus et anima
facit ignem spiritalem in corde

accedit. **C**ontra
foliandus est. **C**ontra
cordie est. **N**ud
omnius expellit
dolor sicut galena
salutis est. **C**onf
fatio laboris no
tione suavitatis
uerentur. **I**n frag
ram dat redire
Tuba mirabilis
caanticum psal
mem agnoscit
den deum natus
apud deum er
suam metuon
la senilorum

accedit **C**ontra omnia uita
 sollicitudo est. **C**ertamen bonum
 cotidie est. **V**aditem malorum
 omnium expellit. **D**icitur lorica
 dura sicut galea defendit. **T**erpes
 salutis est consolatio doloris. re
 fectio laboris noticia neu^{re} lumen
 fons sanctitatis. **H**ominem in
 uenem castigat regnum dei sup
 remum dat cedum anime detrahit.
Luba mirabilis est. **C**ui diligit
 tantum psalmorum non potest
 peccatum agere. **C**ui habet lan
 dem dei nitide suo in postremo
 apud deum gaudebit et anima
 suam in celo misericabit. **I**n seculu
 la seculorum. **A**men.

De silentio et gravitate morum.

Talem te exhibe fili si uolu-
eris exercere leuumum
et cum te atabo abstinu-
eris abstine et lingua tuam
ab illatis uerbis. **O**mnenus blas-
phemiam longe facare ne super
flui sermones procedant de ore
tuo quia et propositis sermonibus
reditum sumus rationem in die
iudicii. **N**on admaledicendum con-
fusas linguan tuam que ad
benedicendum et laudandum
deum creata est. **D**e quibus ut
noras rebus inconuenientibus noli
professre sermonem sed optima
licet profecta procedant decretu tuo cum

opportunitum
ut te audienti
exhibeat abon-
rata lingua
qui audiunt
teat aures si
conuictum
lesham non
contendere
tudines pessi-
tudo que fuerit
et confirmari
laborie iurat
bys profere
na hanc eis
sed subinduc
leniam in diu-

oportum tempus muneris
 ut te audientibus tunc tiam
 exhibeas ab omnium laquo te
 pera lingua tuam ne quando
 qui audiunt horrestant et obdu-
 rent aures suas et sit confusio
 et amonimbus. De quibus mo-
 lestiam non poteris noli acriter
 contendere. Non sicut consue-
 tudines pessimas quia consue-
 tudo que fuerit longius protracta
 et confirmata non cum parvo
 labore uitatur. Noli dissolutis la-
 bus proferre nichil mos amen-
 da namque est clini strepituride
 sed subdendo tantum mentis
 leticiam indica. Ne in modum

granitare mou-
 ite ante filii suos
 exercere lemnium
 in te atque ab omni-
 lingua tuam
 bis. Numen illas
 ergo faciat neque
 protendat deos
 vorosif sermone
 s nationem inde
 ledicendum
 on tuam que si
 er laudandum
 st. De quibus
 non ementia mol-
 onem sed optima-
 ent decretiorum

parvuli iocari uelis assidue qz
non conuenit ei qui ad perfecti-
onem intitutus iocari cum parvulo
sed esto in malitia parvulus et
uir perfectus in sensu iniquibus
dam te exhibe senem iniquitatem
infantem. Parvuli enim est lu-
dere perfecti autem uiri lugere.
Ted presens luctus leticiam ge-
nerat semipiteriam iocu[m] autem
remissionem efficit anime et ne-
glectentem erga peccata dei nec de-
lita sua potest ad memoriam re-
uocare et oblitus ea non se castigat
ad penitentiam et ita paulatim
ab omnibus bonis cadet. Nullu[m]
habet accessum ad coniunctionem

cordis ubi m-
ratis ubi au-
ibisputatu-
scatam men-
auditate ff-
amore et in-
mister desi-
dignitates
tendit nec
seperat xpi
ter homines
eius cogita-
ligatur mo-
est quam n-
et esse tum
mita sumu-
Vide erga qu-

cordis ubi in moderatus risus ac
 iocis ubi autem fuerint lacrimae
 ibi spiritualis ignis accenditur qui
 se et amans illuminat Tunc
 auditate flagrante copulatur Christi
 amore et interris degens meditari
 inter desuperis talcans seculi
 dignitates ad premia futura se ex-
 tendit nec nisi seculi ab amore en-
 seperat Christi sed figura quedam in
 ter homines ne sibi indeniret tot
 eius cogitatio de celestibus intel-
 ligitur mors illi presentis dulcior
 est quam ipsa uita nupti dissolui
 et esse cum Christo que mortale uiuere
 mitra suum portauerat templu-
 m ad compunctionem
 Vide ergo quantum lucrum af-

ferat fletus ac lacrime et quanta
permitem preparat risus ac iocu
Cuem enim hic ridere delectat p
nudum fletib amare qui autem
hic lugere noluerit gaudebit imp
sterum. Nam et saluator ne d^{icitur}
appellat lugentes et qui non letan
tur flere eos dicit in nouissimo. Ne
ergo te oblectet puerilis iocu ac ri
sus sed letitionum spiritualium et
psalmorum cantus. Non te soluat
miserium uerba mama sed profer
antur ex te perfectorum uerorum
virtutes ut adorium speculum
uitam tuam moresq; componas
Perfectus enim dicitur non qui
metate sed qui insensu pfecte

Hoc enim tibi obest pueris etas
 si fuerit mente perfectus nec sem-
 lie praeceperit etas si fuerit paucis
 sensu Nam et dicitur cum puer
 esset et perfectum cor haberet a
 domino in regnum electus est et
 paulcum sensus esset etate qua
 in se malitia manet quandoem ha-
 bunt nequitiam deculmine re-
 gali expulsus est et ab omnibus
 interemptus est. Ut istam pre-
 senter qui susannam molare co-
 muni sunt quos damel adhuc pu-
 erulus detetio eorum scelere con-
 denpiuntur. Et dominus noster
 atque salvator ingressus Ierosol-
 imiam in parvulus collaudatur

era semioribus postea renasceret.
Nam et arbor licet multorum
fructuum si fuerit in fructu
osa succiditur sanctam sicut
fructuosa nouella et fertilis solit
ut magis ampliorum fructum
proferat. Per fructorum autem
numerum consordio senecte et in
contubernio abstinentiam de
cretetur anima tua et anebris
orum ne auertas aurem tuam
uerba enim iuste sunt nequa et
et incolomitas anime brevi qui
ea libenter attendunt. Dicit
enim sol oriens effugat calorem
ita sanctorum doctrinam
expellit tenellas atque sensib

Talium
conservare
mensura
flavum
lo possit
dominant
spes ergo
gente
tumultus
tum pro
grandio
tum nesci
uebit am
minalia
ceterum
natales
hostem. Seq.

Talium iuxorium quae sone deutes
 consorta ut eorum monte omnia
 mens tua erigatur ad celum et
 flumen scilicet gloriam promulga-
 lo possit ducere et iuxta amne-
 bauit sensus tuus. **E**ntra iuxos
 quos erga mandata dei iudeus ne-
 gligentes qui mortui sunt et inde-
 tur uiuere passionibus qui letam-
 tur in prosperis voluntatibus et
 gaudio timent domino. **C**um huius
 uiris nulla tibi commixta sit neq;
 uelis cum eis sermocinari assidue
 nisi ualesas solimmodo ab errois
 eos itinere reuocare. **C**eterum si
 non uales deuita ut publicum
 hostem. **D**epe enim perimam

enem morbidam polluitur tota
grec et modica pars uellis mag-
num dulcedinem manazitudi-
nem uerit et fermentum mo-
dicum totam massam corruptit
Atali enim fermento et domini-
te attendere precepit fermentu-
m hoc doctriu*m*a nequissimoru-
m hominum intelligitur. **N**am :
si quis in habitu indeatur clara-
re nobilis dulciatibi uerba pro-
ferat eleganter simulatio tamē
cordis eius ex subsequentibus ac
tibus intelligitur. **N**on enim ex
uerbis sed ex iuribus homo co-
probatur. **D**einceps quam pluri-
mū callide uicia sua celare festi-

nat et quod
aut glorie
sed cum deu-
res protile
intimescu-
bus nemur
q; non reuel
tulerit mal
de potus
uastatu
pertulit in
nuditate qui
mala in die
nudatur. **N**e
me frangas
ne uigoreum
temolliant

nat et apud quosdam ignares m
 amis glorie uidentur mirabiles
 sed cum deuenteris sui sui serpen
 tes protulerint atactu nro su eis
 intumescunt et in palam omnibus
 nemunt quia occultum e
 q non reueletur **T**u quis tibi in
 tulerit mala ne uelit nostra sed
 dole potius pro eo quia deus illi
 uastatur **C**ui enim patienter
 pertulerit mala in futuro coro
 nabitur qui autem intulerit
 mala in die mala ut reue dip
 nabitur **N**e proterualibus dip
 mis frangatur annuis tuis
 nec uigore pacientie vos cadu
 te emolliant sed tunc potius dip

num si a proposito tuo retardauerit
Et quando te peccato obnoxium
senserit ad penitentiam conuerti
non confundaris. **C**uiuscumque
intuerit hic in nouissimo non pe-
nitit clementer enim ad peni-
tentiam consigilientes suscipit
Fed nem in tua domini fletus p-
ratis pertata augcas ne uelis di-
tere doner iugeat etas mea car-
nis contumiscientiam excedo
et postremo in senectute malorum
meorum penitentiam geram
puit est enim dominus et mis-
tum insecuris nec ultra facio-
rum meorum memorabitur.
Noli taliter cogitare fili o! summa

scilicet est horum mente concepe
Cum enim hominum nout diem
 omnis sui **D**en em omnes in senectu
 tate ab hac luce ingrabunt sed
 diversis etatibus de hoc seculo mi
 gratur et in quibus actibus uo
 catur homo de eisdem eum rati
 onem reddere necesse est. **N**emo
 enim in inferno confitebitur
 domino **D**ed tu in memore eius ad pe
 nitentiam conuicti semper ante
 oculos tuos ueretur ultimus di
 es. **C**um enim dilucido surre
 xis ad uesperum te ambigas
 per uenire et cum in lectulo ad
 quiescendunt posueris noli
 fidere delictis aduentu et facili

sio tuo remansit
 etato obsecrum
 uterque amicu
 ris. **C**uicemur
 nouissimum non
 inter enim ad pene
 iugentes suscipi
 i dominum fieri
 uigilae ne uellet
 erat etas meam
 uiciam exercens
 senectute mali
 uentiam genui
 in dominum et uel
 tota uita fave
 ammenoribus
 cogitare filii q. sua

lume te potens refrigerare ab om-
nibus iuctis **S**emper enim tor-
tuum promissa celestia medite
ut ipate semper adiututis tua
pronocent. **E**s tu nunc talis in ope-
ribus domini qualiter te uis futu-
rum pomedum. **O**mnia terre-
na que possides in futuras celo-
mansiones transfer ut cum ibi
proiectus fueris fruatur domis
celestibus. **D**onorum operum
sumptus mutuere prepara
ut mutuata ter libenterque cu-
uocatus fueris pergas ad dnm.
Tunc cum carnis iunctulo aia
tua fuerit absoluta mox in cur-
sum tuum angelorum thonis

occurrat omniumque sanctarum
 agmina intus mystentur am-
 pleribus et te ad adorandum ue-
 rum uidem perducant **Tunc**
 eis tibi pars in quo et summa
 securitas nec timebis ultra
 lacula ignia dyabolique non tibi
 timorem non terrorem inca-
 et barbarorum iniurias n-
 formidabis hostes ferociissimos
 qui cupunt animas negligare
 non feram non ignem non
 faciem trutulentam tortorum
 non faciem non sitim non nul-
 lam tamquam egreditur meum **Non**
 metues insidias bonum non
 insidias malignorum nec uerba

neuenata mulierum supaniarum
et ultra aduersabitur et
spiritu nec ullum timebit
periculum sed cum caruit abie-
teris sarcinam tunc spiritus suis
tribuet tibi in celestibus mansi-
onem cui in paulo ante intra-
corporis tui hospitium parauas
mansionem et leuis gaudensq;
futuri iudicii diem expectans
in quo singulorum omnia pro-
fusus actibus recipient merita
Ded frustra sunt peccatores et
impie peccabunt nec ullam
requiem poterunt inuenire
Virgines et auaros flegunt anima-
ris sine sed malorum suorum

118

ne man non consequentur. In luc
tu maximo omnes qui carnis sue
noluptatem fecuti sunt et in erro
re et gemitu magno in semper
num eunt qui in his et passio
nibus serucentur. Et cum hys es
procedimus suis gemitis us
tibus mancipati fuerint tibi cu
sanctis omnibus semper in p
ma tribuentur et quod oculis
non vident neruus audunt ner
vorum dominus ascendit sancte ad
faciem uaderis que preparauit
Deus diligentibus se. Cum iunxit
et regnat per infinita secula se
culorum. Amen. 1864

Soli. Deo.

